

Parçada Anlam - 3 (Metin Karşılaştırma)

1 ve 2. soruları aşağıdaki metinlere göre cevaplayınız.

I

Kurdun biri, su içmek için nehre gitmiş. O sırada nehirden su içmekte olan körpecik bir kuzu görmüş. Kuzu da kurdun görmüş ve bacakları titremeye başlamış. Kurt, kuzuya "Sen benim içtiğim suyu niye bulandırıyor?" demiş. Kuzu, "Aman efendim, kızmayın bana ne olur! Hem bir bakın, ben sizin suyunuzu nasıl bulandırırım? Siz yukarıdasınız, ben aşağıdayım. Su yukarı doğru akıyor ki!" demiş.

II

Bir varmış, bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde küçük bir kulübede karısı ve yedi çocuğuyla birlikte yaşayan yoksul bir oduncu varmış. Oduncunun en küçük çocuğu parmak kadarmış. Bu yüzden ona Parmak Çocuk adını vermişler. Günün birinde oduncu ve ailesi, parasızlıktan yiyeceksiz kalmışlar. Ne yapacağını şaşırarak oduncu, çocuklarını götürüp ormana bırakmış. Çocuklar ormanda yalnız kaldıklarını anlayınca ağlamaya başlamışlar. Bir süre sonra kalkıp etrafı incelemişler. Parmak Çocuk bir ağaca tırmanmış ve ileride bir ev görmüş. Gidip kapıyı çalmış.

1. Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak yönlerinden biridir?

- A) Tekerleme kullanılması
- B) Kurguya dayalı olması
- C) İkilemelere yer verilmesi
- D) Benzetme yapılması

2. Numaralanmış metinlerin türleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II
A)	Hikâye	Masal
B)	Fabl	Hikâye
C)	Masal	Fabl
D)	Fabl	Masal

3 ve 4. soruları aşağıdaki metinlere göre cevaplayınız.

I

Onunla günaydın, derim,
Konuşur ve şarkı söylerim.
Seni onlarla duyabilir,
Dersimi onlarla dinlerim.
Suyun sıcaklığını,
Onunla hissederim.
Annemi ve çiçekleri,
Onunla koklarım.
Sana onlarla bakar,
Her şeyi onlarla görürüm.

II

Çevreden gelen ışık, ses, koku, tat ve sıcaklık gibi uyarıları algılayan organlara duyu organı denir. İnsanlarda göz (görme), kulak (işitme), burun (koklama), dil (tatma) ve deri (dokunma, hissetme) olmak üzere beş duyu organı bulunur. Bu organlar, çevreden gelen uyarılara göre özelleşmiş hücrelerden yapılmıştır. Duyu organlarında bulunan ve çevreden gelen uyarıları algılayabilen hücrelere duyu hücreleri, duyu almaçları veya reseptör denir. Duyu organları tarafından algılanan uyarılar, duyu sinirleri ile beyindeki duyu merkezlerine iletilir. Beyindeki duyu merkezleri, duyu organlarından gelen uyarıları değerlendirir ve algıladığı durumu ilgili organa hareket sinirleri ile gönderir. Böylece çevreden gelen uyarılar algılanmış olur.

3. Bu metinlerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kurgusal unsurlara yer verilmesi
- B) Dizelerden oluşması
- C) Benzer konulardan söz edilmesi
- D) Benzetmeden yararlanılması

4. Bu metinlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) I. metinde I. kişi ağzından, II. metinde III. kişi ağzından anlatım yapılmıştır.
- B) I. metinde karşılaştırma, II. metinde örneklendirme yapılmıştır.
- C) I. metin şiir türünde yazılmıştır, II. metin bilgilendiricidir.
- D) İki metinde de mecaz anlamlı sözcük kullanılmamıştır.

Parçada Anlam - 3 (Metin Karşılaştırma)

7 ve 8. soruları aşağıdaki metinlere göre cevaplayınız.

Genç kız, bir gün kazlara yem atarken parmağındaki yüzük çıkar ve bir güvercinin boynuna geçer. Kız, güvercini tutmak ister fakat tutamaz. Güvercin, yüzüğü de alıp gider. Kız, güvercini aramaya başlar. Gelen geçen herkese sorar. İhtiyar bir adam, köyün girişindeki mağaraya girip çıkan bir güvercin gördüğünü söyler. Kız, ihtiyarın tarif ettiği mağaraya gider ve bir yere gizlenir. Biraz sonra, beklediği güvercin gelir. Güvercin, kanatlarını çırpıp ve bir insana dönüşür.

Şoför Ali, Menemen-İzmir arasında beş sefer yapmıştı. Gideceği yere bir an önce varmak istiyordu. İyice yorulmuştu. Kamyona yüklenen eşyaları organla sıkmaktan elleri şişmişti. Çiğli'ye yaklaşırken mola verdiler. Kahvede bir çay içtiler. Dışarıda bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu. Ali, kamyonu binince başından geçen bir olayı anlatmaya başladı.

5. Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak yönlerinden biridir?

- A) Hikâye türünde yazılması
- B) Kişileştirmeden yararlanılması
- C) Anlatımın III. kişi ağzından yapılması
- D) Gerçek yaşamda karşılaşılabilecek olayları anlatması

Gökkuşağı, su damlalarına çarpan güneş ışınlarının yansmasıyla oluşur. Su damlalarının içine giren güneş ışınları, renklerine ayrışır. Sonra bu rengârenk ışınlar, su damlasının arkasından yansır ve geldikleri taraftan ama farklı bir açıyla dışarı çıkar. Bu, tek bir su damlasında değil aynı anda milyonlarca su damlasında gerçekleşir. Onlardan gözümüze gelen rengârenk ışıklar da su damlalarının olduğu yerde bir gökkuşağı görmemize neden olur.

Hatay'ın Kırıkhan ilçesinde öğle saatlerinde sağanak yağış etkili oldu. Yağmurun ardından çıkan güneş ile birlikte gökkuşağı oluştu. Bir yanda güneşi, bir yanda yeşillik ve gökkuşağını gören insanlar bu görüntüyü dakikalarca izledi. Gökkuşağı, yaklaşık 15 dakika sonra kayboldu.

6. Aşağıdakilerden hangisi bu iki metnin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Nesnel anlatıma başvurulması
- B) Bilgilendirici metin olması
- C) Gökkuşağından söz edilmesi
- D) Haber yazısından alınması

Değirmenci, ülkenin kralına kızının on parmağında on marifet olduğunu, her işi yapabileceğini söylemiş. Kral, genç kızdan bir oda dolusu samanı altın ipliğe dönüştürmesini istemiş. Genç kızın etekleri tutuşmuş. Ne yapacağını bilememiş ve ağlamaya başlamış. Gece yarısına doğru odanın duvarı bir kapı gibi açılmış ve içinden bir cüce çıkmış. Genç kız çok korkmuş. Cüce, "Benden korkmana gerek yok." deyince kız, ona yaşadıklarını anlatmış. Cüce "O iş çok kolay, ben samanları altın ipe çevirebilirim." demiş ve başlamış çalışmaya. Kızcağız, cücenin yaptıklarını hayretle izliyormuş. Çünkü o, eline aldığı samanı anında altın ipe dönüştürüyormuş. Kısa sürede tüm samanı altın ipe dönüştürmeyi başarmış.

Genç bir çocuk, ineğiyle pazara giderken yolda tuhaf bir adama rastlamış. Adam, "Bak çocuğum, bana bu ineği verirsen karşılığında sana fasulye taneleri veririm." demiş. "Fasulye tanesi mi?" demiş çocuk şaşkınlıkla. "Ama bunlar sihirli." demiş adam. Bunu duyan çocuk, fasulyeler karşılığında ineğini vererek eve dönmüş. Durumu annesine anlatmış. Annesi ona çok kızmış. Fasulye tanelerini dışarı fırlatmış. Çocuk, sabah olunca gözlerine inanamamış çünkü dışarıda sihirli bir fasulyenin hızla büyüdüğünü görmüş. Hemen pencereden sarkıp sihirli fasulyeye tutunmuş ve tırmanmaya başlamış. Biraz sonra kendini, garip bir ülkede bulmuş. Tarlaların ötesinde çok büyük bir ev varmış. Çocuk, evin kapısını çalmış. Kapıyı bir kadın açmış. Kapıyı açan kadına, "Yiyecek bir şeyiniz var mı?" diye sormuş. "Var ama benim dev kocam gelince ortadan kaybolman gerek. Çünkü çocuklara hiç dayanamaz, onları hemen yer." demiş kadın. Çocuk, tam bir şeyler yemek üzereyken dışarıdan birinin gür bir sesle şunları söylediğini duymuş: "Bir çocuk kokusu duydum. Ölü de olsa, diri de olsa onları yemek güzeldir."

7. Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Benzetmeden yararlanılması
- B) Deyim kullanılması
- C) Olağanüstü olaylara yer verilmesi
- D) Hikâye edici metin olması

8. Bu metinlerin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fabl
- B) Masal
- C) Hikâye
- D) Haber yazısı

